

عنوان مقاله:

اثر تاریخ کاشت، شوری و رژیم های رطوبتی بر صفات آناتومیکی ریشه، عملکرد و سایر صفات زراعی گندم رقم چمران در منطقه خوزستان

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و فرآوری محصولات زراعی و باغی، دوره 10، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

کاوه لیموچی - Islamic Azad University, Dezful

خلاصه مقاله:

این پژوهش، با هدف بررسی تاثیر تاریخ های مختلف کاشت (۱۳۹۷/۸/۱۰، ۱۳۹۷/۹/۱۰ و ۱۳۹۷/۱۰/۱۰) تحت عنوان عامل اصلی، سطوح مختلف شوری آب آبیاری (۲، ۷ و ۱۲ دسی زمینس بر متر) به عنوان عامل فرعی و دورهای مختلف آبیاری (شامل: ۵ مرحله حساس دوره رشد، ۲ مرحله جوانه زنی و گلدهی و بدون آبیاری) به عنوان عامل فرعی با سه تکرار به صورت کرت های دو بار خرد شده بر پایه طرح بلوک های کامل تصادفی در سال ۱۳۹۷-۹۸ اجرا شد. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که اثر تیمارهای تاریخ کاشت، شوری و دور آبیاری، همچنین اثر برهم کنش دو و سه عاملی بین آنها بر عملکرد دانه و صفات ریخت شناسی سطوح استوانه مرکزی، اپیدرم و مقطع عرضی ریشه معنی دار بود. بیشترین و کمترین عملکرد دانه به ترتیب با متوسط ۶۱۰۶/۳۰ و ۶۸۹/۳۰ کیلوگرم در هکتار مربوط به تاریخ های کاشت ۱۳۹۷/۹/۱۰ و ۱۳۹۷/۱۰/۱۰، شوری ۲ و ۱۲ و همچنین ۵ مرحله آبیاری و بدون آبیاری در طول دوره رشد به دست آمد. در صفات تعداد سنبله، تعداد دانه، وزن هزار دانه، طول سنبله و ارتفاع گیاه نیز با افزایش تنش شوری و کاهش دور آبیاری مقدار آنها کاهش یافت و این درحالی بود که کاشت تاخیری بیشتر از کاشت زود هنگام سبب کاهش عملکرد و اجزای آن شد. واکنش صفات آناتومیکی ریشه به تیمارهای مختلف از یک روند به نسبت ثابتی پیروی می کرد به نحوی که بیشترین مساحت استوانه مرکزی و مقطع عرضی ریشه مربوط به تاریخ کاشت ۱۳۹۷/۹/۱۰ در نتیجه سازگاری با شرایط بهینه و مساحت اپیدرم در تاریخ کاشت ۱۳۹۷/۱۰/۱۰ بود که می تواند به دلیل افزایش بافت مرده باشد. به همین دلیل در سایر تیمارها با افزایش دور آبیاری و کاهش شوری سطح صفات استوانه مرکزی و مقطع عرضی ریشه افزایش یافت ولی سطح اپیدرم به دلیل فضای کمتر برای توسعه با توجه به افزایش صفات پیشین کاهش پیدا کرد. عملکرد دانه بیشترین همبستگی مثبت و معنی دار را با سطح مقطع عرضی برگ (**۰/۳۹۶) دارا بود و به نظر می رسد با متمرکز کردن اهداف اصلاحی و به نژادی روی این صفت که می تواند در نهایت منجر به سازگاری مطلوب تر با شرایط تنش زا شود به افزایش عملکرد گندم امیدوار شد.

کلمات کلیدی:

Anatomy, Yield, Yield components, Stress, Wheat, آناتومی، عملکرد، اجزای عملکرد، تنش، گندم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1219927>

